
Ócskavasak a tanya körül

BRASNYÓ ISTVÁN

De hogyan veszi fel
majd a szőlőkacs
a rozsdával a versenyt
s hogy jön létre
kényszerű megállapodás
az égtájak négy
sarka között:
szél, csontokban süvítő,
míg fülünkben bádoglep
csikordul.
És a burjánzás, mely
előlről indul
a szegekben
meg a kévekötő aratógépben,
mekkora koplalások,
ha a kényszerű augusztus
fényeivel odavág
a mindörökre sergő fekete
földnek,
seregélyrajjal felette —
és a lendkerekek,
melyek meghaltak fejünkben,
majd elkezdik újra
a zümmögést
tartósabb mulandóságban
a hidraulikus emelőknél,
könyécsapoknál
és lehulló vaskönyökeknél.
És a mágnes,
mit vonz majd a mágnes,
ha dél körül
zsendülni kezd a berkenye,
és apró szikrákat hajtanak
a felhők;

mit vonz a mágnes,
míg a pólusok kékje
vörösbe játszik az alkonyatban?
A mágnes,
ha szövetkezik a rozsdafolttal,
s keserű porral
megtölti tüdejét,
az iránytűk mely irányt mutatnak
árnyékában a körmös
Hofherroknak,
és a légyraj,
mely lecsap a motorházra,
micsoda vért facsar
a rozsdamarta ornamentikából a
vadszilvabokrok tüskés vesszői
közt?
Meg az izzófejek lángoló csodája
hogyan keveredett ellentmondásba
a zsinéghúzó kutyafejjel,
a manilakenderrel
s a Fülöp-szigetekkel,
a jutazsák égővvel,
ahol a hold hajnalban
harmattal teli felragyog.
És majd a harmat,
mely a kaszák fogazott élet
kikezdi,
vagy a kultivátort
a krumplisorok mélyén,
mikor a töltőgető vasat
az enyészet végleg
a pinceablakban felejtette.
És az oxigén atomok
kérdeni fogják a levegőt,
hogyan a nitrogén atomok, túltengésben
a hereföldek meg a baltacim-
táblák felett,
belemennek-e a kockázatos
egyensúlybillenésbe —
hogyan a karbon atomok a rothadás
kezében
a hidrogént próbálják rábeszélni
az egyértelmű közösülésre,
ily módon hagyva jóvá
az itt lejátszódó oxidációt.
De ugyanakkor mi történjen
a világ fa részeivel,
cséplőgépdobot borító deszkalapokkal,
a kaszát rángató cigányasszonnyal
a főtenhely hegyén,
és mi legyen
a baltával ácsolt szántalpakkal,
szalmadobó elevátorral,
vagy a petrencerudak sokaságát
hogyan fogja ó hogyan
hálójába az éj?
Meg a kocsiodalakat ölelő pántok,

oldalvasalások
miképpen szabaduljanak
kényszerű fa-fogságukból?
Meg a löcsök feje
s a ferhécek hídjai
és a csatló
sarkosra kalapált talpalója
miként robbanjon át
a végtelenbe?
És ne mondjuk, hogy a patkó
egyben a leszakított lópatával
még szerencsét rejteget;
vagy hogy a régi
csukázó szigonyban
még felébredhetnek valaha a vizek. —
Az izzólámpa is
majd kellő hőfokon
társulni fog a sejtelmes
vibrálással, mely a búzára
acelat peregetet,
vagy az esőre lángol,
mint máskor, Péter-Pál-nap
táján
a felsikoltó árpaföldeken.
Csak a gumicsövek,
a gumicsövek foszladozó
vászonzalukkal,
csak azok néznek majd szembe
a következményekkel, ha az
akkumulátorok kénsavoldata
áttör ölmon és üvegen
s torkukban habzani kezd
az elszigetelődött elektromosság.
No meg a hosszú csücsű olajozók
ha a mazutot
és fáradt olajat
végigspriccelik a szerszámos
ládák nyitott fedelén,
és odabenn az öreg csavarhúzó,
a 16-os és 18-as kulcsok,
meg a hatalmasra tátott szájú
32-esek,
vagy a franciakulcsok és vinklik —
micsoda fáradt özönvizében
a végső rajongásnak!
És az ökörvontatású műhelykocsiban
vászna és vasak perverz
viszonya:
aratógépasztal cirádé ponyvája
és a gépész takarója a
vaskerekeken.
De ahogy a küllők
kifutva a kerékagyból
a keréktalp lemezét átdöfik
a zöldben —
és a csavarfejek
ahogy a lemezre tapadnak!

De hogyan kapcsolódik
a szőlőkacs a rozsdához,
vagy a ribizli piros bogyóit
hogyrógatja majd
a hosszú drótkerítés?
Vagy a levelek,
melyek odaformnak
az átizzott pléhlemezekre,
mi módon realizálják
vágukat s régi terveik?
Meg a farkasalma majd
ha már egészen magasra nőtt
az üzemanyag hordó lyukas
szoknyája alatt,
hogyan jut tovább, felfelé
a kétségbeejtő delejben?
És ki mutatja majd útját
a megvasalt szekérrúdnak,
vagy a láncnyakló peckét
ki veti át végérvényesen
a karikán?
A téli hó hol lesz otthonosabb,
hol nyalja simabbra
a világreszek pergő festékrétegeit?
És ki lakik majd abban
a traktorkabinban,
mely frissen érkezett,
elfekvő ablaktörlővel, —
a pozíciólámpákig feszített
kábelokon már
indul a híradás;
odafönn a háromszög
sárga táblája lecsapva
és jelzi a jármű hosszát:
irgalmas jóisten.
Am itt vannak még
a kések és a sarlók,
a kenderkaszák, a répavillák
vakított ágakkal,
kendertiloló szöges pofája;
gulyáskürt,
megadva magát
a törött petróleumlámpának.